

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت غذا و دارو
مدیریت نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت

کنترل محرک های دارویی برای بهبود مدیریت آسم

(به مناسبت روز جهانی آسم و آلرژی)

آسم یک بیماری مزمن ریوی است که با انسداد راه های هوایی، التهاب و پاسخ بیش از حد به محرک‌ها مشخص می‌شود. عوامل متعددی می‌توانند باعث تشدید علائم آسم شوند که به آن‌ها "محرک‌های آسم" گفته می‌شود. شناسایی و اجتناب از این محرک‌ها برای پیشگیری از حملات آسم ضروری است.

محرک‌های شایع آسم شامل عفونت‌های دستگاه تنفسی، آلرژن‌های هوا (در بیماران مبتلا به آسم آلرژیک)، مواد محرک تنفسی مانند دود سیگار، دمای بسیار سرد یا گرم، رطوبت بالا و فعالیت بدنی هستند. برخی داروها نیز می‌توانند باعث تشدید آسم شوند. از جمله این داروها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. بتابلاکرها: بتابلاکرها (مثل پروپرانولول) می‌توانند باعث محدودیت جریان هوا و کاهش اثر برونکودیلاتور و بتا آگونیست‌های استنشاقی شوند. به همین دلیل، استفاده از آن‌ها در بیماران مبتلا به آسم فقط با اطلاع و تجویز پزشک باید صورت گیرد.
۲. آسپرین و داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی (NSAID): این داروها می‌توانند باعث تشدید شدید آسم در بیماران مبتلا به "بیماری تنفسی تشدید شونده با آسپرین" (AERD) شوند. بیماران مبتلا به AERD باید از مصرف آسپرین و تمام NSAID های مهارکننده سیکلواکسیژناز ۱ خودداری کنند، مگر اینکه نسبت به آسپرین حساسیت‌زدایی شده باشند.

نکته: مهارکننده‌های آنزیم مبدل آنژیوتانسین (ACE inhibitors) گاهی اوقات می‌توانند باعث سرفه شوند که ممکن است با تشدید علائم آسم اشتباه گرفته شود. در برخی موارد نادر، این داروها ممکن است باعث کاهش کنترل آسم شوند.

جمع بندی نهایی: در بیماران مبتلا به آسم، باید به دقت لیست داروهای مصرفی بررسی شود تا از مصرف داروهایی که ممکن است باعث تشدید علائم آسم شوند، اجتناب شود. همچنین، آگاهی از محرک‌های آسم می‌تواند به بیماران در پیشگیری از حملات آسم کمک کند.

منبع: UptoDate

۱۴۰۳/۰۲/۱۱